

مناقب امیر المؤمنین

علی بن ابیطالب (علیه السلام)

www.ketab.ir

محمود ایگدر

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: گذر، م. د، ۱۳۳۲-
عنوان و نام پدیدآور	: مناقع امیرالمؤمنین علی ابن ابیطالب علیه السلام/ محمود ایگدر.
مشخصات نشر	: تهران: سرو، بر ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۶۰۵ ص
شابک	: 9786009721672-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
نوبت چاپ	: دوم
یادداشت	: کتابنامه: ص ۵۹۲
موضوع	: علی ابن ابی طالب (ع)، امام اول، ۳-۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق.
موضوع	: 'Ali bn abi-Talib, Imam I, 600-661'
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. - فضایل
موضوع	: Ali bn Aoi- talib, Imam I, 600-661- Virtues
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ م ۹۸ الف/۴/۲۷ BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۷۵۳۹۳۸
قیمت	: ۳۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب:

۲۸.....	پیشگفتار
	بخش اول: زندگی حضرت علی (ع) قبل از بعثت پیامبر (ص)
۳۱.....	ميلاد معجزه آسا
۳۱.....	قربانی برای درخواست فرزند
۳۱.....	تکلم علی (ع) در رحم مادر
۳۲.....	سقوط بت‌ها در مقابل فاطمه بنت اسد (ع)
۳۲.....	گفتگو و تبریک موجودات
۳۲.....	ابوطالب تبریک کن
۳۳.....	فاطمه بنت اسد (ع) و ورود به داخل کعبه
۳۳.....	جبرئیل و فاطمه بنت اسد (ع)
۳۳.....	فاطمه در داخل کعبه
۳۴.....	پرستاران فاطمه در کعبه
۳۴.....	چگونگی تولد علی (ع)
۳۴.....	ناله شیطان در تولد علی (ع)
۳۵.....	علی (ع) و بانوان بهشتی
۳۵.....	ملاقات انبیاء الهی با علی (ع) در کعبه
۳۶.....	ملایکه الهی در محضر مولود کعبه
۳۷.....	ندای الهی در بدرقه مولود کعبه
۳۷.....	حوادث آسمانی در تولد علی (ع)
۳۷.....	حجت خدا کامل شد
۳۸.....	سال خیر و برکت
۳۸.....	سخنان مادر مولود کعبه
۳۹.....	تبریک تولد علی (ع)
۳۹.....	دیدار محمد (ص) با علی (ع) در تولد
۴۰.....	قرائت کتب انبیاء توسط علی (ع)

- نامگذاری نوزاد کعبه ۴۰
- جلوه‌ای نورانی در آسمان ۴۰
- مؤمنین به وسیله تو رستگار شدند ۴۱
- ولیمه ابوطالب (ع) در تولد علی (ع) ۴۱
- پدر علی (ع) ۴۲
- مادر علی (ع) ۴۲
- علی (ع) در غوش پیامبر (ص) ۴۳
- پیامبر اکرم (ص) علی (ع) را به خانه می‌برد ۴۵
- علی (ع) در غار حرا ۴۵
- کرامت‌های علی (ع) از زبان پیامبر (ص) ۴۷
- فضایل علی (ع) از زبان پیامبر اکرم (ص) ۴۷
- پیغمبر (ص) و علی (ع) سبب معانت خلق به خدا بوده‌اند ۵۷
- افضلیت علی (ع) بر تمام بشر ۵۷
- افضلیت علی (ع) بر جمیع پیامبران ۵۹
- علی (ع) افضل به انبیاء، حتی انبیاء اولوالعزم ۶۰
- علی (ع) آئینه‌ی سرتاپای انبیاء است ۶۲
- مقایسه محمد (ص) و علی (ع) ۶۲
- مقایسه علی (ع) با انبیاء ۶۳
- مقایسه علی (ع) و ابراهیم (ع) ۶۳
- مقایسه علی (ع) و آدم (ع) ۶۴
- مقایسه علی (ع) و نوح (ع) ۶۴
- مقایسه علی (ع) و موسی (ع) ۶۵
- حدیث علی (ع) چون عیسی (ع) است ۶۶
- مقایسه علی (ع) و عیسی (ع) ۶۶
- مقایسه علی (ع) و و شیث (ع) ۶۷
- مقایسه علی (ع) و ادریس (ع) ۶۷
- مقایسه علی (ع) و شالخ (ع) ۶۸

۶۸	مقایسه علی (ع) و هود (ع)
۶۸	مقایسه علی (ع) و صالح (ع)
۶۸	مقایسه علی (ع) و اسماعیل (ع)
۶۹	مقایسه علی (ع) و اسحاق (ع)
۶۹	مقایسه علی (ع) و ذوالقرنین (ع)
۶۹	مقایسه علی (ع) و خضر (ع)
۷۱	حدیث فضیلت
۷۱	خطبه پیغمبر (ص) درباره‌ی افضلیت علی (ع)
۷۴	فضایل امام علی (ع) در آیات قرآن
۷۴	فضیلت یکم
۷۴	فضیلت دوم
۷۵	فضیلت سوم
۷۵	فضیلت چهارم
۷۶	فضیلت پنجم
۷۷	فضیلت ششم
۷۹	فضیلت هفتم
۸۰	فضیلت هشتم
۸۰	فضیلت نهم
۸۱	فضیلت دهم
۸۲	فضیلت یازدهم
۸۳	فضیلت دوازدهم
۸۴	فضیلت سیزدهم
۸۵	فضیلت چهاردهم
۸۶	فضیلت پانزدهم
۸۶	فضیلت شانزدهم
۸۷	فضیلت هفدهم
۸۷	فضیلت هیجدهم

۸۸	فضیلت نوزدهم
۸۹	فضیلت بیستم
۹۰	فضیلت بیست و یکم
۹۱	فضیلت بیست و دوم
۹۱	فضیلت بیست و سوم
۹۲	فضیلت بیست و چهارم
۹۳	فضیلت بیست و پنجم
۹۳	فضیلت بیست و ششم
۹۴	فضیلت بیست و هفتم
۹۵	فضیلت بیست و هشتم
۹۵	فضیلت بیست و نهم
۹۶	فضیلت سی ام
۹۷	فضیلت سی و یکم
۹۸	فضیلت سی و دوم
۹۹	فضیلت سی و سوم
۱۰۱	فضیلت سی و چهارم
۱۰۲	فضیلت سی و پنجم
۱۰۳	فضیلت سی و ششم
۱۰۴	فضیلت سی و هفتم
۱۰۶	فضیلت سی و هشتم
۱۰۷	فضیلت سی و نهم
۱۰۸	فضیلت چهلم
۱۱۰	سخنان پیامبر اکرم (ص) درباره فضایل علی (ع)
۱۱۷	فضایل علی (ع) از زبان خودش
۱۲۰	حضرت علی (ع) از منظر خویشان در نهج البلاغه
۱۲۲	فضایل علی (ع) از زبان ابوبکر
۱۲۲	پدر حق گو

۱۲۲	 من که قبول دارم!
۱۲۳	 نجوای خدا با علی (ع)
۱۲۳	 عدالت علی (ع)
۱۲۴	 از منبر پدرم بیا پایین!
۱۲۴	 جواز عبور از صراط
۱۲۵	 منزلت علی (ع)
۱۲۵	 بهترین خانه!
۱۲۵	 علی (ع) در میان شماست
۱۲۵	 شهادت درخت
۱۲۵	 نور و تسبیح
۱۲۶	 علی (ع) بهترین خلق
۱۲۶	 نظر به چهره‌ی علی (ع)
۱۲۶	 منزلت علی (ع)
۱۲۶	 حقیقتی استثنایی
۱۲۷	 چراغ راه سعادت‌مندی
۱۲۷	 با منزلت‌ترین مردم
۱۲۸	 فضایل علی (ع) از زبان عمر
۱۲۸	 سه موهبت
۱۲۸	 ایمان علی (ع)
۱۲۸	 علی (ع) مولای من است
۱۲۸	 یا امیرالمؤمنین!
۱۲۹	 جایگاه قدسی
۱۲۹	 مرا آزار دادی!
۱۲۹	 حبّ علی (ع) و رهایی از آتش
۱۲۹	 فضیلت دیدار بنی هاشم
۱۳۰	 شرف تمام

۱۳۰	اجتماع بر دوستی علی (ع)
۱۳۰	بی‌شمار بودن فضایل علی (ع)
۱۳۰	خاتم الاوصیاء
۱۳۰	نتیجه‌ی حبّ علی
۱۳۱	امتیازات علی (ع)
۱۳۱	دوستدار خدا و رسول (ص)
۱۳۱	چقدر به رسول الله (ص) محبت کردند
۱۳۱	رسول خدا (ص) از او راضی بودند
۱۳۲	اخذ شهادت
۱۳۲	او برترین داور
۱۳۲	سالار تو علی است
۱۳۳	علی نیز بر او ولایت دارد
۱۳۳	رسول الله (ص) را در قبرش آزار داد
۱۳۳	من برادر رسول خدا (ص)
۱۳۳	آیا علی (ع) را شایسته خلافت می‌بینی
۱۳۴	این مولای من و مولای هر مؤمن است
۱۳۴	یا علی! تو اول مؤمن هستی
۱۳۴	شهادت عمر بر امتیازات علی (ع)
۱۳۵	از سخنان عمر بن خطاب
۱۳۶	فضایل علی (ع) از زبان عایشه
۱۳۶	محبوب‌ترین‌ها
۱۳۶	اولین و آخرین
۱۳۶	دوستی علی (ع) و آخرت
۱۳۷	در جایگاه رسول خدا (ص)
۱۳۷	دوستم کجاست؟
۱۳۷	داناترین به قرآن
۱۳۷	بهترین برادرانم
۱۳۸	ذکر علی (ع) عبادت است

۱۳۸	علی (ع) و حق
۱۳۸	فریاد عایشه
۱۳۸	حق را بشناس
۱۳۹	پشیمانی عایشه
۱۳۹	علی (ع) معیار است
۱۳۹	سید عرب
۱۳۹	اعتراف عایشه
۱۴۰	زینت مجالس
۱۴۰	خودم دیده
۱۴۱	فضایل علی (ع) رزبه معاویه
۱۴۱	از علی (ع) بی‌رس
۱۴۱	سکوت معاویه
۱۴۱	چهره‌ی درخشان علم
۱۴۱	گریه‌ی معاویه
۱۴۲	اگر زنده می‌ماند
۱۴۲	شهادت بر فضیلت علی (ع)
۱۴۳	او که پدرش علی (ع) است
۱۴۳	اندوه معاویه
۱۴۴	آری درست است!
۱۴۵	نامه‌ای از محمد بن ابی بکر به معاویه
۱۴۶	بهترین خلق
۱۴۶	اساسنامه حکومتی
۱۴۷	فقه و علم از میان رفت!
۱۴۸	فضایل علی (ع) از زبان عمرو عاص
۱۵۰	فضایل امام علی (ع) در کتب شیعه
۱۵۰	۱- نور خدا در زمین
۱۵۰	۲- لوح عرشی

- ۳- صبر عجیب فاطمه (ع) ۱۵۱
- ۴- طرفدار حق ۱۵۱
- ۵- اسماء سمائی ۱۵۲
- ۶- پایه‌های دین ۱۵۲
- ۷- خوب‌روتر از آفتاب و ماه ۱۵۲
- ۸- مظلومی تنها ۱۵۳
- ۹- بزرگ‌ترین وصی عالم ۱۵۳
- ۱۰- کشتی حیات امت محمد (ص) ۱۵۳
- ۱۱- برترین و شریف‌ترین ها ۱۵۴
- ۱۲- ریشه‌ای شریف ۱۵۴
- ۱۳- مثل پیامبران و شهدا ۱۵۴
- ۱۴- مردی ناشناخته ۱۵۴
- ۱۵- مرز دینداری ۱۵۵
- ۱۶- چهره‌های نورانی ۱۵۵
- ۱۷- صاحب رازهای الهی ۱۵۵
- ۱۸- شمس و قمر جنان ۱۵۵
- ۱۹- ستارگان اهل زمین ۱۵۵
- ۲۰- نکته‌ای خوش در عالم اسرار ۱۵۶
- ۲۱- جلوه‌ای از رخ ساقی ۱۵۶
- ۲۲- دعای استثنایی ۱۵۷
- ۲۳- حصنی حصین ۱۵۷
- ۲۴- مثل رسول خدا (ص) ۱۵۷
- ۲۵- مرز توحید و کفر ۱۵۷
- ۲۶- جامع صفات ملکوتی ۱۵۸
- ۲۷- باب الله اکبر ۱۵۸
- ۲۸- مثالی رسا ۱۵۸
- ۲۹- مرز عشق ۱۵۹

۱۵۹	۳۰- احادیث قدسی
۱۶۰	۳۱- امام مبین
۱۶۰	۳۲- ماه شب چهاردهم
۱۶۰	۳۳- قاضی بی بدیل
۱۶۱	۳۴- علی رایت حق
۱۶۱	۳۵- کانون دانش
۱۶۱	۳۶- نوشته عرشی
۱۶۱	۳۷- دوست پر سعادت
۱۶۲	۳۸- معلم ترشیان
۱۶۲	۳۹- انار بهشی
۱۶۲	۴۰- راه پذیرش علم و اندگاه
۱۶۳	فضایل امام علی (ع) در کتب حدیثی اهل سنت
۱۶۳	۱- علی (ع) وارث علم نبی (ص)
۱۶۳	۲- صاحب گنج بی پایان
۱۶۳	۳- حق روشن
۱۶۳	۴- هدایتگر قوم محمد (ص)
۱۶۴	۵- اولین قهرمان ایمان
۱۶۴	۶- حدیثی که چراغ راه ماست
۱۶۵	۷- همراهی و حمایت از حق
۱۶۵	۸- همراز و همراه رسول خدا (ص)
۱۶۵	۹- شباهت‌های بی نظیر
۱۶۶	۱۰- عظمت عظیم علی (ع)
۱۶۶	۱۱- وصی بعد از رسول خدا (ص)
۱۶۶	۱۲- حدیثی بزرگ از فتح خیبر
۱۶۷	۱۳- عامل عاقبت به خیری
۱۶۷	۱۴- پدر ربانی امت
۱۶۷	۱۵- برگزیده و نظر کرده خداوند متعال

- ۱۶- برای قبر و قیامت کاری بکنیم..... ۱۶۷
- ۱۷- نشانه‌های راه راست..... ۱۶۸
- ۱۸- نشانه‌های حق و حقیقت..... ۱۶۹
- ۱۹- حق با علی (ع) است..... ۱۶۹
- ۲۰- قرآن ناطق..... ۱۶۹
- ۲۱- امام الحکماء..... ۱۶۹
- ۲۲- فرمان - دا بود..... ۱۶۹
- ۲۳- علم - عما بی مانند..... ۱۷۰
- ۲۴- زینت رمین و آسان..... ۱۷۰
- ۲۵- عاشق شهادت..... ۱۷۰
- ۲۶- ستاره هدایت اهل ابرار..... ۱۷۰
- ۲۷- نور نجات بخش..... ۱۷۰
- ۲۸- اسمی عرشی..... ۱۷۱
- ۲۹- صاحب علوم قرآن کریم..... ۱۷۱
- ۳۰- خیر البریه..... ۱۷۱
- ۳۱- علی (ع) صراط راستی و سعادت..... ۱۷۱
- ۳۲- سرپرستی ممتاز..... ۱۷۲
- ۳۳- ولی خدا علی (ع) است..... ۱۷۲
- ۳۴- بر سنت رسول الله (ص)..... ۱۷۲
- ۳۵- فدایی حق..... ۱۷۳
- ۳۶- اخیار عالم..... ۱۷۳
- ۳۷- فرشتگان حامی علی (ع)..... ۱۷۳
- ۳۸- خدا دوستدار علی (ع) است..... ۱۷۴
- ۳۹- پیرو راستین سنت نبوی..... ۱۷۴
- ۴۰- صبور و حلیم بزرگ..... ۱۷۴
- نظرها و گفته‌ها درباره امام علی (ع)..... ۱۷۵
- سخن نظام..... ۱۷۵

۱۷۵	 سخن ادريس شافعی
۱۷۵	 سخن ابن ابی الحدید
۱۷۵	 سخن خلیل بن احمد
۱۷۶	 سخن سفیان ثوری
۱۷۶	 سخن زمخشری
۱۷۶	 سخن جاحظ
۱۷۶	 سخن احمد بن حنبل
۱۷۶	 سخن ابن جریر
۱۷۷	 سخن امام شافعی
۱۷۷	 سخن ابن ابی الحدید
۱۷۷	 سخن ابو حامد غزالی
۱۷۸	 سخن زمخشری مفسر بزرگ اهل سنت
۱۷۸	 سخن عطاء بن ابی رباح
۱۷۸	 سخن واقدی
۱۷۸	 سخن ابن عباس مفسر بزرگ
۱۷۹	 سخن شعبی
۱۷۹	 نظرات احمد بن حنبل، اسماعیل قاضی و نسایی و
۱۷۹	 سخن ابن ابی الحدید
۱۸۰	 سخن آلوسی مفسر اهل سنت
۱۸۰	 سخن جاحظ
۱۸۰	 سخن حسن بصری
۱۸۰	 سخن ابن عباس مفسر بزرگ قرآن
۱۸۱	 سخن مالک اشتر
۱۸۱	 سخن عبدالله فرزند امام احمد حنبل
۱۸۱	 سخن ابن ابی الحدید
۱۸۱	 سخن مجاهد مفسر اهل سنت
۱۸۱	 سخن حجر بن عدی

۱۸۲	 سخن سفیان ثوری
۱۸۲	 سخن طبری
۱۸۲	 سخن مالک اشتر
۱۸۲	 سخن سفیان
۱۸۲	 سخن محی الدین عربی
۱۸۲	 سخن احمد بن حنبل و مسلم
۱۸۳	 سخن فخر رازی
۱۸۳	 سخن عجب ابن ابی الحدید
۱۸۳	 سخن عبدالله بن مسعود
۱۸۳	 سخن جارا لله زمخشری
۱۸۴	 سخن ابن جریر طبری
۱۸۴	 سخن ابن عساکر
۱۸۴	 سخن ابن عبدالبر
۱۸۵	 سخن ابن سعد عالم بزرگ اهل سنت
۱۸۵	 سخن ربیع بن خثیم
۱۸۵	 سخن محمد بن طلحه شافعی
۱۸۵	 سخن ابن ابی الحدید
۱۸۵	 سخن سفیان
۱۸۵	 سخن اسود بن یزید
۱۸۶	 سخن ابن کثیر
۱۸۶	 سخن حذیفه
۱۸۶	 سخن ابو سعید خدری
۱۸۶	 سخن ابن عباس مفسر بزرگ
۱۸۶	 سخن زر بن جیش
۱۸۶	 سخن عبدالله بن عمر
۱۸۷	 سخن حسکانی
۱۸۷	 سخن ابن شبرمه

۱۸۷	 سخن سعید بن مسیب
۱۸۸	 نظر دانشمندان جهان درباره‌ی علی (ع)
۱۸۸	 دکتر شبلی الشمیل
۱۸۸	 جورج جرداق مسیحی لبنان
۱۹۰	 توماس کارلیل
۱۹۰	 لامنس مستشرق
۱۹۰	 جبران خلیل جبران
۱۹۱	 میخائیل نعید
۱۹۱	 بولس سامه
۱۹۱	 ابوالعلاء مصری
۱۹۲	 جلوگیری از گسسته شدن امت اسلامی (ع)

بخش دوم: زندگی علی (ع) پس از بعثت پیامبر (ص) و قبل از هجرت

۱۹۶	 نخستین کسی که اسلام آورد
۱۹۷	 نقل عقیق کندی
۱۹۸	 نخستین یاور
۲۰۰	 فداکاری بی‌نظیر

بخش سوم: زندگی علی (ع) پس از هجرت و پیش از بعثت پیامبر (ص)

۲۰۴	 چگونگی هجرت امام علی (ع)
۲۰۵	 قریش علی (ع) را تعقیب می‌کند
۲۰۶	 علی (ع) برادر پیامبر (ص)
۲۰۸	 علی (ع) در جبهه‌های جنگ و جهاد
۲۰۸	 ۱- علی (ع) و غزوه بدر
۲۱۰	 علی (ع) داماد رسول اکرم (ص)
۲۱۰	 خواستگاران حضرت زهرا (ع)
۲۱۲	 هزینه عقد و عروسی

۲۱۲	 مهریه‌ی حضرت زهرا (ع)
۲۱۴	 ۲- علی (ع) و غزوه احد
۲۱۷	 فداکاری نشانه‌ی ایمان به هدف
۲۱۹	 شرح فداکاری علی (ع)
۲۲۰	 ۳- علی (ع) و غزوه احزاب (خندق)
۲۲۴	 ارزش این فداکاری
۲۲۵	 ۴- علی (ع) فاتح خیبر
۲۲۸	 جانشین پیامبر (ص) در مدینه
۲۲۹	 پیک و نماینده‌ی مخصوص پیامبر (ص)
۲۳۲	 ۵- علی (ع) و غزوه تبوک
۲۳۳	 واقعه‌ی غدیر خم
۲۳۶	 واقعه‌ی غدیر هرگز فراموش نمی‌شود
۲۳۷	 ابوبکر و غدیر خم
۲۳۸	 عمر و غدیر خم
۲۳۸	 عثمان و غدیر خم
۲۳۸	 معاویه و غدیر خم
۲۳۹	 همراه پیامبر (ص) در لحظه‌ی وداع

بخش چهارم: زندگی امام علی (ع) پس از پیامبر (ص) و قبل از خلافت

۲۴۳	 حدیث نص امامت و خلافت علی (ع)
۲۴۳	 چهل حدیث از عامه (اهل سنت) بر نصوص امامت و خلافت
۲۵۱	 چهل حدیث از طریق اهل بیت (ع) بر نصوص امامت و خلافت
۲۶۰	 نامه عمروبن جاحظ در اثبات خلافت علی بن ابیطالب (ع)
۲۶۰	 این نامه را جاحظ برای المقتدر بالله نگاشته است
۲۶۴	 اقرار علمای اهل سنت
۲۶۵	 احتجاج مأمون با علمای بغداد در فضیلت علی (ع)
۲۷۲	 مسئله سقیفه و خلافت ابوبکر
۲۷۳	 علی (ع) و سکوت پرمعنی

۲۷۶	 دو راهی سرنوشت‌ساز
۲۸۱	 یاران پیامبر (ص)، حامیان امام علی (ع)
۲۸۳	 خالد بن سعید بن عاص
۲۸۴	 سلمان فارسی
۲۸۵	 ابوذر غفاری
۲۸۵	 مقداد بن اسود
۲۸۶	 بریده اسلمی
۲۸۶	 عمار یاسر ..
۲۸۷	 ابی بن کعب
۲۸۸	 خزیمه بن ثابت
۲۸۸	 ابوالهیثم
۲۸۸	 سهل بن حنیف
۲۸۸	 عثمان بن حنیف
۲۸۹	 ابو ایوب انصاری
۲۹۰	 برخورد ابوبکر با اهل بیت (ع)
۲۹۱	 داوری تاریخ درباره‌ی هجوم به خانه وحی
۲۹۵	 حضرت علی (ع) و فدک
۲۹۵	 فدک هدیه‌ی پیامبر (ص) به حضرت فاطمه (ع)
۲۹۶	 چرا پیامبر (ص) فدک را به دختر خود بخشید؟
۲۹۶	 درآمد فدک
۲۹۷	 فدک را پیامبر (ص) به فاطمه (ع) بخشیده بود
۲۹۹	 غصب فدک
۳۰۰	 پاسخ‌های خلیفه
۳۰۲	 خشم فاطمه (ع)
۳۰۴	 مظلومیت علی (ع)
۳۰۶	 مظلومیت علی (ع) در احادیث
۳۰۷	 نگرانی پیامبر (ص) از مظلومیت علی (ع)

۳۰۸	گریه و تأثر فاطمه (ع) بر علی (ع)
۳۰۸	درد دل با چاه
۳۱۰	فعالیت‌های امام علی (ع) در این دوران
۳۱۰	۱- گردآوری و تدوین قرآن
۳۱۱	سرنوشت مصحف علی (ع)
۳۱۱	۲- تفسیر قرآن
۳۱۱	۳- پاسخ به پرسش‌های دانشمندان ملل
۳۱۲	۴- بیان بسیاری از رویدادهای نوظهور در اسلام
۳۱۲	۵- یگانه مشهور مورد اعتماد دستگاه خلافت
۳۱۲	۶- تربیت و پرورش گروهی از شاگردان
۳۱۲	الف- عبدالله بن عباس
۳۱۳	ب- میثم تمار
۳۱۳	ج- کمیل بن زیاد
۳۱۳	۷- انجام خدمات اجتماعی
۳۱۳	الف- انفاق به فقرا و یتیمان
۳۱۴	ب- آزاد ساختن بردگان
۳۱۴	ج- کشاورزی و درخت‌کاری
۳۱۵	د- حفر قنات
۳۱۵	ر- ساختن مسجد
۳۱۵	ز- وقف اماکن و املاک
۳۱۷	قضاوت‌های حضرت علی (ع) در زمان پیامبر (ص)
۳۱۷	قضاوت درباره‌ی شیر شکار شده
۳۱۸	قضاوت درباره‌ی یک گاو
۳۱۸	قضاوت درباره‌ی اسبی که مردی را کشت
۳۲۰	حضرت علی (ع) و مشکلات علمی و سیاسی ابوبکر
۳۲۳	سؤالات پادشاه روم
۳۲۴	سؤالات مرد یهودی
۳۲۶	حضرت علی (ع) و مشاوره‌های سیاسی خلیفه‌ی دوم

۳۲۶	مشورت در فتح ایران
۳۲۷	مشورت در فتح بیت المقدس
۳۲۸	تعیین مبدء تاريخ اسلام
۳۲۹	حضرت علي (ع) يگانه مرجع فتوا در عصر خليفه‌ی دوّم
۳۳۳	سؤالات عمر از امام علي (ع)
۳۳۱	سؤالات كشيش نجران
۳۳۳	حضرت علي (ع) و رفع نیازهای علمی خليفه‌ی سوم و معاويه
۳۳۳	حقوق زن در اسلام
۳۳۳	مجموعه‌ی مردم و سنگ آتش‌زا
۳۳۴	شكار حيوان در حال بريدن حج و عمره
۳۳۵	كودك شش ماهه را چه ماد
۳۳۷	قضاوت های علي (ع) در دوران خلافت خود
۳۳۷	قتل دسته جمعی
۳۴۰	استفاده از رياضيات در حل مسايل و مسكلات
۳۴۰	دو رفيق و هشت قرص نان
۳۴۲	سه شريك و هفده شتر
۳۴۲	دو نوزاد به هم چسبيده
۳۴۳	برائت يك دوشيزه
۳۴۴	عبد و مولای مجهول
۳۴۵	ابوبكر حق نمك را ادا كرد
۳۴۵	خلافت عمر
۳۴۷	دادخواهی کارگر ایرانی از خليفه
۳۴۸	گزینش اعضای شوری
۳۵۲	خلافت عثمان
۳۵۲	علل شورش
۳۵۳	عامل اول: تعطیل حدود الهی
۳۵۵	عامل دوم: تقسیم بیت المال در میان بنی امیه

۳۵۸	عامل سوم: تأسیس حکومت اموی
۳۵۹	عامل چهارم: ضرب و شتم یاران پیامبر (ص)
۳۵۹	ضرب و شتم عبدالله بن مسعود
۳۶۲	ضرب و شتم عمار یاسر
۳۶۳	عامل پنجم: تبعید شخصیت‌ها
۳۶۳	۱- تبعید مالک اشتر و یاران
۳۶۵	۲- تبعید ابوذر غفاری به ریزه
۳۶۶	امام علی (ع) و حمایت از ابوذر
۳۶۷	۳- زید بن عوحان
۳۶۷	۴- عمرو بن حمق خزاعی
۳۶۸	۵- کعب بن عده
۳۶۸	۶- عبدالرحمان بن حنبل جاحی
۳۶۹	جریان محاکمه و قتل عثمان
۳۷۰	تعهد خلیفه در برابر شورشیان
۳۷۱	صدور دستور اعدام سران انقلاب
۳۷۲	سوء تدبیر مروان به قتل عثمان سرعت بخشید
	بخش پنجم: رویدادهای دوران خلافت امام علی (ع)
۳۷۳	بیعت مردم با علی (ع)
۳۷۸	خط مشی امیرالمؤمنین (ع)
۳۷۹	شیوه تقسیم بیت المال
۳۷۹	مصادره‌ی اموال
۳۸۱	مساوات در توزیع بیت المال
۳۸۲	علی (ع) و کارگزاران حکومت
۳۸۳	وظایف کارگزار
۳۸۴	ملاک گزینش کارمندان
۳۸۴	۱- ضوابط نه روابط
۳۸۵	۲- تجربه و کاردانی
۳۸۵	۳- حیا و عفت

- ۴- اصالت خانوادگی ۳۸۵
- ۵- پیشگامان در نهضت اسلامی ۳۸۶
- وظایف حاکم اسلامی ۳۸۶**
- ۱- تأمین حقوق مالی ۳۸۷
- ۲- فرستادن بازرس و گماردن مأمور مخفی ۳۸۷
- ۳- نظارت کامل بر اطرافیان ۳۸۷
- ۴- مجازات فوری کارمندان متخلف ۳۸۷
- ۵- عزل کارمندان خائن ۳۸۸
- نحوه برخورد کارگزاران با مردم ۳۸۹
- فرمان امام (ع) به مالک اشتر ۳۹۰
- برخی از وصایای امام (ع) به ساهیانش ۳۹۲
- برخی وصایای امام (ع) به متدینان امر مالی ۳۹۲
- الف- رسیدگی به کار مردم ۳۹۳
- ب- نظارت دقیق بر بازار ۳۹۵
- ج- الگوی عملی عزت نفس ۳۹۶
- علی (ع) و عزل کارگزاران خطاکار ۳۹۹**
- ۱- عزل معاویه ۴۰۰
- ۲- مصفله بن هبیره ی شیبانی ۴۰۱
- ۳- توبیخ عثمان بن حنیف ۴۰۲
- ۴- شکایت سوده از حاکم همدان ۴۰۵
- ۵- عزل ابن هرمه ۴۰۷
- ۶- عزل ابوالاسود دؤنلی ۴۰۸
- معاویه و حربیه ی خونخواهی عثمان ۴۰۹
- پی‌ریزی یک حکومت موروئی ۴۰۹
- بهانه‌ای به نام قاتلان عثمان ۴۱۰
- امام علی (ع) در برابر پیمان‌شکنان (جنگ جمل) ۴۱۱
- جنگ جمل ۴۱۳**

۴۲۲	صفین: فرازی حساس
۴۳۱	توطئه‌ای بزرگ
۴۳۲	مسئله حکمیت
۴۳۷	ماجرای خوارج
۴۴۰	حملات سپاه شام و تضعیف عراق
۴۴۷	آخرین خطبه‌ی که امام علی (ع)
۴۴۹	آخرین برگ از زندگی امام علی (ع)
۴۴۹	شهادت در محراب عبادت
۴۵۲	خبر دادن از شهادت امیرالمؤمنین (ع)
۴۵۳	امام (ع) در شب شهادت
۴۵۸	در سوگ علی (ع)
۴۶۱	مصنفات امام علی (ع) و کارهای علمی آن حضرت
۴۶۲	تألیفات در زمینه‌ی میراث فکری امام علی (ع)
۴۶۴	اخبار آینده
۴۶۸	بیان برخی احتجاجات امیرالمؤمنین (ع) با مخالفان
۴۶۸	احتجاج امام علی (ع) درباره توحید و تنزیه پیردگار
۴۷۱	احتجاج امام علی (ع) با یکی از یهودیان در انواع علوم
۴۷۴	سؤالات عالم یهودی از امام علی (ع)
۴۷۶	بیان آن حضرت درباره قضا و قدر
۴۷۹	احتجاج امام علی (ع) در علت سکوت در برابر ابوبکر و عمر
۴۸۱	احتجاج امام علی (ع) با ابوبکر
۴۸۴	فصاحت و بلاغت امیرالمؤمنین (ع)
۴۸۸	حدیث علم
۴۹۰	اعلامیه امیرالمؤمنین (ع) در ظهور علم و دانش خود
۴۹۱	در باب علم علی (ع)
۴۹۲	علم و دانش حضرت علی (ع)
۴۹۳	کتبی که امام علی (ع) دیده بود
۴۹۵	نمونه‌ایی از سخنان امام علی (ع)

۴۹۵	خطبه بی الف.....
۴۹۷	ترجمه‌ی خطبه‌ی بدون الف امام علی (ع).....
۵۰۲	خطبه بدون نقطه و ترجمه آن.....
۵۰۴	کلمات قصار امام علی (ع).....
۵۰۶	چهل حکمت از نهج البلاغه.....
۵۱۳	سیره‌ی عملی امام علی (ع).....
۵۱۳	عبادت امام علی (ع).....
۵۱۶	نمونه‌هایی از عهد امام علی (ع).....
۵۲۱	شجاعت امام علی (ع).....
۵۲۹	گسترش عدالت اجتماعی امام علی (ع).....
۵۳۵	تواضع امام علی (ع).....
۵۳۷	حلم و بردباری امام علی (ع).....
۵۳۷	چند نمونه از عفو امام علی (ع).....
۵۴۰	جود و سخاوت امام علی (ع).....
۵۴۵	ایثار امام علی (ع).....
۵۴۷	صبر و بردباری امام علی (ع).....
۵۵۱	خوش رویی مولا علی (ع) توأم با هیبت و جلالت.....
۵۵۳	نمونه‌هایی برجسته از اخلاق علی (ع).....
۵۵۳	میانجی شدن امام علی (ع).....
۵۵۳	اوج ایثار.....
۵۵۵	توجه عاشقانه به یتیمان.....
۵۵۶	مسلمان شدن یهودی.....
۵۵۷	برابری طرفین دعوا در دادگاه.....
۵۵۸	مهمان نوازی علی (ع).....
۵۵۸	یک روز با علی (ع).....
۵۵۹	مهمانی ساده.....
۵۶۰	بدرقه دیگران.....

۵۶۰	دادرسی مظلومان
۵۶۱	صفات مؤمن
۵۶۲	دل داری به دیگران
۵۶۳	یتیم نوازی علی (ع)
۵۶۳	نماد همه‌ی کرامت‌ها
۵۶۳	صدقات امام علی (ع)
۵۶۴	برخی از کرامات امام علی (ع)
۵۶۷	مکالمه امام علی (ع) با خورشید
۵۶۷	گفتگوی امام علی (ع) با اصحاب کهف
۵۶۸	برگشت خورشید
۵۶۸	تعلیم قرآن
۵۶۹	سخن گفتن زمین با امام علی (ع)
۵۶۹	کندن صخره‌ی بزرگ از زمین
۵۶۹	تبدیل سنگ‌ریزه‌ها به جواهر
۵۷۰	شکافتن دیوار کعبه
۵۷۱	قنداق را از هم می‌درید
۵۷۱	آگاهی از نیت مردم
۵۷۱	دیدم که علی بت‌ها را شکست
۵۷۲	موضع الاصبیع
۵۷۲	توقف زلزله
۵۷۳	تسبیح سنگ‌ریزه‌ها
۵۷۳	نرم بودن آهن
۵۷۳	پرده برداری از بهشت و جهنم
۵۷۴	کسی هست عدد این مورچه‌ها را بداند
۵۷۴	عمر بسیار خواهی کرد
۵۷۵	فرو نشانیدن آب فرات
۵۷۵	نجات طفل از افتادن در چاه
۵۷۵	جانشین محمد (ص) است علی (ع)

۵۷۶	یا علی! فک الباب.....
۵۷۷	محاكمه‌ی علی با مدعی.....
۵۷۸	خرجی ما را آقا رساند.....
۵۷۸	میله‌ی آهنین طوق گردن خالد.....
۵۷۹	رود فرات مضطرب شد.....
۵۷۹	ای شتران شهادت بدهید.....
۵۸۰	جایزه مداح علی (ع).....
۵۸۳	قاضی ناصبی، یلی می خورد.....
۵۸۴	داستان علی.....
۵۸۵	او را به نجف نیاورید، زیرا گناهکار است.....
۵۸۶	توسل به امیرالمؤمنین (ع).....
۵۸۱	اسلامش نیکو شد.....
۵۸۲	علی (ع) دشمن را کور فرمود.....
۵۸۶	ای اباالحسن! آن را به من ببخش.....
۵۸۷	شب معراج.....
۵۸۸	شفای ناقص الخلقه به عنایت حضرت علی (ع).....
۵۸۸	یا علی چه کسی بر تو املاء کرد!.....
۵۸۸	شفای لال به عنایت حضرت علی (ع).....
۵۸۹	شفای بیماری وبا به عنایت حضرت علی (ع).....
۵۸۹	فاطمه شوهر تو کجاست؟.....
۵۹۰	حق تعالی به او راز گفت.....
۵۹۰	ای درخت سبز و میوه دار شو!.....
۵۹۰	درخت انار میوه داد.....
۵۹۲	منابع.....

پیشگفتار

الحمد لله الذي من المتمسكين بولايه امير المؤمنين و اولاده المعصومين عليهم السلام
سخن گفتن و قلم زدن پیرامون شخصیت بی نظیر عالم آفرینش، سگان دار کشتی وجود،
شگفتی های ملک و ملکوت، آئینه تمام نمای صفات پاک الهی، بنده ی شایسته ی حضرت
حق، علی بن ابیطالب (علیه السلام) کار بس دشوار است، چرا که پی بردن به کنه شخصیت
آن پاک بی بدیل کار هر کس نیست.

کسانی که آشنا به معارف حقّه ی آن انوار ملکوتی می باشند و عمر خود را در گسترش و
اعتلای فرهنگ ناب اسلامی صرف نموده اند، خود را طفل دبستان آل الله (علیهم السلام)
می دانند و بزرگان و دانش داران علم و دانش و فرهنگ و اندیشه، در مکتب انسان ساز آن حقایق
عرشی زانوی عجز و ناتوانی زده اند و عالمان و اندیشمندان فرهیخته خدمت به آستان پاک
را سعادت دنیا و آخرت بسته خود را غلام درگاه آن موالیان بنده نواز می دانند.

بر آستان جانان گر سر نواز بھدن گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد
نه زبان را توان بیان اوصاف حسدش و نه قلم را یارای ترسیم مناقب پسندیده اش
باشد، لذا برترین انسان ها، خاتم پیغمبران (ع) در مقام و منزلت آن حضرت جمله ای رسا
دارد که جامع و مانع ترین سخن در باب علی بن ابیطالب (ع) است.

پیامبر اکرم (ص) درباره آن حضرت فرمود: «در میان ختان قلم و دریاها مرکب و جَنیان
حساب گر و انسان ها نویسنده شوند فضایل علی بن ابیطالب (ع) را توان احصاء و شمارش
ندارند».^۱

و در مقام دیگر فرمود: علی بهترین بشر است و هر کس در آن شک کند کافر است.^۲
و نیز فرمود: خداوند برای برادرم علی فضایی قرار داده که از زبانی و کثرت آنها را
نتوان شمرد.^۳

و شیخ صدوق در کتاب امالی از پیامبر اکرم (ص) نقل کرده، که آن حضرت فرمودند:
خداوند تبارک و تعالی برای برادرم حضرت علی بن ابیطالب (ع) فضایی قرار داده که
غیر از خودش کسی نمی تواند عدد آن را بشمارد، هر کس فضیلتی از آن فضایل را در حالی

۱- مناقب خوارزمی، ص ۳۲، حدیث ۱، نهایه الطالب، باب ۶۲، ص ۲۵.

۲- کنز العمال، ج ۶، ص ۱۵۹.

۳- منابع الموده، ج ۱، ص ۳۶۴، ح ۶.

که به آن اقرار دارد یادآوری کند خداوند گناهان گذشته و آینده‌ی او را بیامرزد گرچه با گناه جنّ و انس وارد قیامت شود.

و هر کس فضیلتی از آن فضایل را بنویسد تا خطی از آن نوشته باقی باشد فرشتگان برای او استغفار کنند.

و هر کس به فضیلتی از آن فضایل گوش فرا دهد خداوند گناهی را که با گوش مرتکب شده ببخشد، و هر کس به نوشته‌ای از آن فضایل نگاه کند خداوند گناهی را که با چشم انجام داده بیامرزد.

سپس فرمود: نگار کردن به علی بن ابیطالب (ع) عبادت است، و ایمان کسی جز با ولایت آن حضرت و بیزاری از دشمنان او پذیرفته نمی‌شود.^۱

هیبره گوید: حسن بن علی برای ما پس از شهادت علی (ع) خطبه خواند و فرمود: دیروز مردی از میان شما رفت که گذشتگان بر او در علم پیشی نگرفتند و آیندگان همانند او را نیابند، رسول خدا (ص) در جنگ‌ها پرچم اسلام را به او می‌سپرد، در حالی که جبرئیل در طرف راست و میکائیل در طرف چپ او بود و باز نمی‌گشت مگر با فتح و پیروزی.^۲

و امام صادق (ع) فرمود: «ولایت علی (ع) از من محبوب‌تر است از ولادتم، زیرا ولایت بدون ولادت نجات دهنده است و اما ولادت بدون ولایت چنین نیست.^۳

و در دعا نیز آمده است: اعمال هر چند صالحه باشند نجات دهنده نیستند مگر به ولایت و اقتدا به علی (ع).^۴

مولایی که ولایتش در صحف همه انبیاء مکتوب و بر همه عالمیان فرض و لازم شده و حضرت ابوالحسن (ع) فرمود: ولایت علی در همه صحیفه‌های انبیاء نهفته شده و خدا هیچ پیامبری را نفرستاده مگر نبوت محمد (ص) و وصیت علی (ع) به او ابلاغ شده است.^۵

امیرالمؤمنین (ع)، رهبری بود که هرگز نیازمندان و مستمندان جامعه را از یاد نبرد، در خوراک و پوشاک همانند آنها بود و می‌فرمود: من از دنیای شما به دو لباس کهنه و از غذا

۱- امالی صدوق، ص ۲۰۱، ج ۱۰، بحارالانوار، ج ۳۸، ص ۱۹۶، ح ۴، روضه الواعظین، ص ۱۱۴.

۲- صفه الصفوة، ج ۱، ص ۱۶۵.

۳- مفتاح الفلاح، ص ۲۲۰.

۴- تاریخ ابن عساکر، ترجمه امام علی بن ابیطالب (ع)، ج ۲، ص ۲۳۰.

۵- اصول کافی، ج ۱، ص ۴۳۷.

به دو قرص نان اکتفا کردم. پیشوایی که با تحمل بار گران دشواری‌ها و سختی‌های گوناگون هرگز از یاد غم‌دیدگان و دل‌سوختگان غافل نبود و می‌گفت: چگونه خود را قانع کنم که مرا امیرالمؤمنین گویند و در ناملایمات روزگار با آنها شریک نباشم.^۱

دلاوری که در صحنه نبرد و کارزار برق شمشیرش سرنوشت جنگ را رقم می‌زد و گردنکشان را به خاک مذلت نشانده و راهی دیار عدم می‌کرد و همسرش فاطمه زهرا (ع) در وصف او فرمود: هر گاه مشرکین آتش جنگ را می‌افروختند رسول خدا (ص) برادرش را می‌فرستاد در میان آن و او باز نمی‌گشت مگر این که دشمن را شکست داده و منکوب می‌ساخت.

دادگسری که به عدالت امر کرد و خود به آن عمل نمود بلکه در حقیقت مظهر عدل بود و به سبب آن در سراب عبادت شهید شد و می‌فرمود: سوگند به خدا اگر اقلیم‌های هفت‌گانه را به من دهند در مقابل از من بخواهند که پوست جوی را از دهان موری بگیرم، هرگز چنین نکنم، و یا فرستادگان تا سحر بر روی خارها خفته و یا مرا در زنجیر کشند برای من بهتر است از آن که خدا و سویش را ملاقات کنم در حالی که به بعضی از بندگان خدا ستم کرده باشم.^۲

آری سیر در اقیانوس بیکران فضایل و مناقب یگانه‌ی دهر و معجزه الهی امر دشواری است ولیکن در این کتاب به عنوان قطره از دریا به برسی از فضایل و اوصاف برگزیده‌اش پرداخته و نگاهی به قسمتی از تاریخ زندگی حضرت داریم، امید است که این تحفه درویش مورد توجه آن امام بزرگوار (ع) قرار گیرد.

و السلام علی من اتبع الهدی

محمود ایبک

شوال ۱۴۳۷ - مرداد ۱۳۹۵

۱- نهج البلاغه، نامه ۴۷، ص ۴۲۱.

۲- عوالم فاطمه الزهرا، ص ۴۷۱.

۳- نهج البلاغه، خطبه ۲۲۴، ص ۳۴۶.